

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1939 kl. 3 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av väckt motion angående hemhjälpverksamhetens planmässiga organiserande och stödjande från det allmännas sida.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 84, har hr Domö m. fl. hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en allsidig utredning om hemhjälpverksamhetens planmässiga organiserande och stödjande från det allmännas sida, samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Yttranden.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen från medicinalstyrelsen och fritidsutredningen samt dessutom berett husmoderförbundet tillfälle att inkomma med yttrande.

Medicinalstyrelsen tillstyrker utredning liksom fritidsutredningen. Den sistnämnda anför, att utredningen under sitt arbete funnit, att frågan om vikarie för husmodern under hennes semester icke är en fristående fråga utan en fråga i ett större sammanhang, enär hemhjälp kräves även vid sjukdom, barnsbörd och eljest, då husmodern är förhindrad att fullgöra sysslorna i hemmet. I fråga om husmoderssemestern särskilt anföres, att om den skall kunna förallmänligas i önskvärd omfattning, måste särskilda hemvårdarinnor stå till förfogande. Därvid torde enligt fritidsutredningens mening examinerade hemsystrar i allmänhet icke vara nödvändiga utan kortare utbildning kunna vara tillräcklig. Dock bör en husmodersvikarie på landet vara insatt i en lanthustrus sysslor samt villig att taga itu med allt slags arbete i hemmen såsom i förekommande fall mjölkning och husdjurskötsel.

Jämväl husmodersförbundet tillstyrker utredning.

Utskottet.

Utskottet för sin del anser likaledes, att frågan om hemhjälpverksamhetens ordnande bör utredas. Utan att närmare ingå på hur utredningen bör planeras, vill utskottet dock framhålla några synpunkter, som synas böra beaktas. Sålunda finner utskottet det väl motiverat att det undersökes, huruvida icke kortare utbildningskurser kunna

vara fullt tillräckliga, samt vidare om det icke kan tänkas, att personer åtaga sig dylik hemhjälp såsom halvtidsuppdrag. Vidare synas böra övervägas lämpliga former för samarbete med vederbörande kommunala organ, så att nödig social hänsyn toges vid hemhjälpsverksamhetens ordnande. Dessutom bör uppmärksammas, att intrång ej göres på hembiträdenas arbetsmarknad.

Med stöd av vad ovan anförts får utskottet alltså hemställa,

att första kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en allsidig utredning om hemhjälpsverksamhetens planmässiga organiserande och stödande från det allmännas sida, samt om framläggande för riksdagen av de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 mars 1939.

På utskottets vägnar:

K. A. JOHANSON.

Närvarande: se utskottets utlåtande nr 5.
